

Vår fackliga stafettpinne ...

Den 1 april är det fullmäktigemöte för Sveriges yngre läkares förening (Sylf), inledningstalar gör vård- och äldreomsorgsministern Ylva Johansson. Motionerna till mötet speglar några av de frågor som engagerar underläkarna: hur vi ska bistå läkare med utländsk examen, vikten av fler alternativa vård- och arbetsgivare, lönesättning av forskarutbildade läkare, arbetssituationen för under-

Charlotta Sävblom

Ledamot i Läkarförbundets centralstyrelse

läkare vid HSAN-anmälan etc.

Liksom många andra fackliga organisationer har Sylf noterat ett minskat intresse för fackligt engagemang och medlemskap. Medlemsantalet sjönk från mitten av 1990-talet fram till för något år sedan. Föreningen organiserar idag drygt 7 300 medlemmar.

Vid sidan om en hög organisationsgrad är det fackliga engagemanget bland underläkare avgörande för Läkarförbundets legitimitet som företrädare för Sveriges läkarkår. Sylf har i dagarna sammanställt en undersökning bland föreningens lokala förtroendemän. Avsikten var att få en bild av vad som leder fram till fackligt engagemang, vilka faktorer som spelar roll för om engagemanget upplevs som meningsfullt samt de lokala förtroendemännens förutsättningar för att utföra sitt uppdrag.

I enkäten utkristalliserar sig den förtroendevalde Sylfaren som en 31,5 årig legitimerad läkare, fackligt engagerad sedan 2,5 år och under specialistutbildning i internmedicin, gynekologi/obstetrik, kirurgi, barnmedicin eller reumatologi. Andelen kvinnor bland förtroendevalda är 56 procent, vilket är exakt representativt för hela Sylfs medlemskår – kvinnorna är dock överrepresenterade som ordförande (63 procent).

De unga förtroendevalda drivs av att vilja förändra och få insyn i sjukvårdsorganisationen. De frågor som engagerar mest handlar om arbetsmiljö, utbildning och lön.

Förutsättningarna för att sköta de fackliga uppdragen är dock inte till-

fredsställande. Knappt hälften av förtroendemännen uppger att de fått facklig utbildning och endast en fjärdedel har facklig tid avsatt för uppdraget. Som ung och engagerad men utan facklig erfarenhet behövs utbildning. Specifikt nämner man utbildning rörande arbetsrätt och förhandlingar. På önskelistan står även mer tid för att kunna utföra ett bra arbete samt stöd av rutinerade kolleger.

Det fackliga arbetet är tyngre än vad många förväntat sig, och anmärkningsvärt är att en av fem anger att arbetsgivaren har en negativ attityd till det fackliga engagemanget, bl a då det leder till bortavaro från kliniken. Det positiva som framhålls är kontakten med medlemmarna och den lokala läkarföreningen.

Mest nytta anser de sig ha åstadkommit inom utbildningsområdet och minst på arbetsmiljöfronten. De största hindren för fackligt engagemang är framför allt tidsbrist och att det är svårt att kombinera med det egna sociala livet. Brist på facklig kunskap är också ett hinder.

Sammanfattningsvis är många av Sylfs förtroendemän dåligt rustade när det gäller fackliga kunskaper, och de flesta slåss mot tidsbrist. Positivt är att många orkar fortsätta på sin post så länge som de gör, och att man även kan definiera områden för framgång.

Sylf utgör tillsammans med Medicinestuderandens förbund (MSF) rekryteringsgrunden för ett fortsatt starkt Läkarförbund, både för medlemsanslutning och återväxt av fackliga förtroendemän.

För ett vitalt fackförbund är det oerhört viktigt att den fackliga stafettpinnen förs vidare bland medlemmarna. Att tjäna kåren med fackligt arbete måste ses som en naturlig del för många fler. Förutsättningarna för alla förbundets förtroendemän att driva de fackliga frågorna måste förbättras, och för att få unga läkare att engagera sig fackligt måste det ges tid och utbildning.

Det engagemang för att vilja förändra och förbättra som finns hos de unga läkarna måste tas tillvara bättre. Utan fackligt aktiva yngreläkare går vi en svår framtid tillmötes. Det gäller för både Läkarförbundet och våra arbetsgivare.

charlotta.savblom@slf.se

En omvänd doktor

II Professorn och barnläkaren Hugo Lagercrantz vid Karolinska sjukhuset i Solna har sällat sig till dem som tror på behovet av privata alternativ i vården. Orsaken är självupplevda erfarenheter av offentlig och privat vård internationellt och i Sverige, förklarar han på Svenska Dagbladets Brännpunkt:

Nyklipp

»Vi som arbetat länge inom landstingets sjukvård har stenhårt trott på att sjukvården måste vara rättvis, ej privat och utan profit.

Det ska inte finnas några gräddfiler inom sjukvården säger folkhälsoministern Morgan Johansson, när han försvarar regeringens stopplag av privat akut-sjukvård. Efter att jag också varit mycket negativ och skeptisk till det privat drivna S:t Görans sjukhus måste jag erkänna att jag har blivit omvänd.

Ännu mer övertygad blev jag efter besök på Sophiahemmet som patient och såg partikamraterna till Morgan Johansson i väntrummet. Någon spindoktor i partiet borde väl åtminstone ha försett dem med lösskägg eller annan maskering.

.../ När en lista över 15 läkare som tjänade mycket pengar nyligen publicerades ledde det till många upprörda kommentarer. Två av läkarna hade jag anställt och lönesatt som verksamhetschefer.

I artikeln nämndes inte alla de 85 landstingsanställda chefer med motsvarande löner men med fria helger, inga jourer och också ofta utan motsvarande spetskompetens.

.../ Alltså, släpp sjukvården fri, innan patienterna börjar åka till Indien för att opereras. Detta sker nu i Storbritannien, som har en lika hopplöst myndighetsreglerad 'kostnadsfri' sjukvård som Kanada och Sverige.« •

När mina fiender slutar väsa, vet jag att jag tappat greppet.

Maria Callas